

Արդիականա-
ցում՝ բոլոր
մակարդակնե-
րում

Օրեւ ՀՅ դաշտանության նախարարության Եւ առաջատար մեր համալսարանների ու գիտական կենտրոնների միջև կյանքած դպրության հաջուկ հոսումնալից են. հոյս են ներշնչում հետազոտություն մեր ազգային բանակի տարբե ստրափաժանումներում գիտական մտքի կիրառման, նորագույն տեխնոլոգիաների յուրացման ու գործարկման ուղղությամբ:

Դա լավ է որդես սկիզբ, դպյանա-
նով, որ ունենա շարունակություն: Այդ շարունակությունը եւ տևանում
են ոչ միայն այդ եւ նման համագոր-
ծակցությունների գարգաղնան ու
խորացման, այլև հենց բանակի
ներսում գիտականության արմատա-
վորման ու գարգաղնան մեջ: Մեր
բանակը չի կարող, երբեւից չի կա-
րողանալու, հակառակորդին գերա-
գանցել իր մարդութիւնակությանը
եւ սղառազինությունների ծավալ-
ներով: Ասում են՝ մեր առաջնորդությունը
բանակի մարտունակության մեջ
է, որին մղում են տախու հայենասի-
րությունը, ազգային Դաշի իրավա-
ցիությունը, արդարությունը: Եվ ես
հավատում եմ դրան, բանի որ այդ
մարտունակությունը մենք տեսել ենք
առնվազն երկու անգամ՝ 1992-ին եւ
1993-ին մեր դեմ Ադրբեյջանի շոթա-
յազերծած դատրազմների ժամա-
նակ:

Սակայն մենք դատրազմ չենք ու-
ղում, բանջի որեւէ դատրազմ, ան-
կախ իր ելից, մեզ ձեռնուու չէ: Մեզ
մետք է դատրազմ կանխել: Եվ մե-
րինի նման աշրածաշը աներում
կարելի չէ միայն դիվանագիտու-
թյանը հասնել դրան: Միայն ռազ-
մական մեր ուժը կսիմդի հակառա-
կորդին եւ լոյսենցիալ հակառա-
կորդներին նախան ռազմական
որեւէ արկածախնդրության դիմելը
մատել ոչ թե երկու, այլ տասն ան-
գամ: Այլ խոսնիվ՝ մեր բանակը մետք
է դառնա կանխարգելող, մժափո-
խոր ուժ որորի համար:

խող ուժ բոլոր համար:

Իսկ դրան կարելի է հասնել, ինչ-
պես ասվեց, մեր գիտությ գիտակա-
նացումնով: Եվ բոլոր մակարդակնե-
րում, բոլոր զյուլերում՝ բարձր տիե-
սուլոցիաներից սկսած մինչև ֆիզի-
կա, ֆիմիա, կենսաբանություն եւ...
բժշկություն: Այս, մեր գինվորական
հիվանդանոցները դեմք է դառնան
հանրամետության եւ տարածությա-
նի լավագույն առողջապահական
հաստատությունները իրենց բժիշկ-
ներով, վիրաբույժներով եւ հետազո-

Իսկ դրա համար, մանավանդ նկատի առնելով մեր Երկրի ներկայի կրթական եւ հասկաղես հանրակրթական մակարդակի անկումային վիճակը, անհրաժեշտ են դեբյուտեցից զգայի հավելյալ հասկացումներ մեր բանակին, այն դիտարկելով ոչ միայն որդես զինվորական-դատավանական կառույց, այլեւ՝ դրույց ու գիտական համակարգ, որտեղ ծառայելու ու աշխատելու ոչ միայն ազգային դպրականություն է, այլեւ կյանքում եւ հետագա աշխատանքում հաջողելու միջավայր:

Հայկական բանակը՝ խաղաղության ու հավերժության գրավական

ՀԱՍՏԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ
աթոռ Սուլը Էջմիածնում

բանակին Ըլիրված տուր պազով, զինվորներին ու զին- սններին օրինությամբ եւ գո- ական ճաղթամուռով երեկ դեռևությունում մեկարկեց բանակի 19-ր տարեարձին միջոցառումներ շարժ:

ակի օրվա առթիվ, նաև հյու-
ղացմանության գրեծում
երած արդիության եւ անձնա-
զուախության, զրելի մարտա-
լաւասրասվածության աղա-
յա զրեծում Ենթած Ծանա-
վանդի համար երեւ զինծա-
րեին եւ ազամարտիկներին
մեր հանձնեց նախազան
Մարգարյանը: «Այօր առիթ է
նրանց, ովքեր տեսական
ց հետո Վերտսելիցին Հա-
յուի գիմված ուժերը: Պատե-
կան եւ Տգօնաժամային բար-
ու հրավիճակում մեր ժողո-

Վլուրդ կատարեց ղամճական եւ ան-
ջրջի փյու՛ հանուն այդ վեհ նորա-
սակի լարելով իր ողո ուժերը։ Մէր
քանակն անզամ ծանր կորդասներ

ու փառավոր հայթանակների ուժի
որ, մէր Երկրի ու ազգի նորագոյն
ղամճության ուղին է։ Մէր Երկա ա-
ռատությունն ու մէծ հաշվու խառա-

«Մենք դեմ ենք պատերազմին,
բայց չենք վախենում կռվել»

Հայուսանի նախազահ. Խրանի հետ ինդիր ունենալը
նշանակում է նեղացնել այն խողովակը,
որով շնչում է Հայուսանը

ԱՊԱԿՆԵՐ ՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ
ՏԱ ՏԱՐԱԾՎԱԾ ԱՊԱԿՆԵՐՆ ԵՎ ԱՄԵ-
ՆԱԿԱՎՈՐ ԵՎ ԽՈՏԵՐ ԽԱՂԱ-
ՍԱՍԱՏԱՆԻ Ի ՎԻճԱԿԻ Ի ԳԱ-
ՐԵՄԵՆ ՍՊԱՀԱԳԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԵՄ ՏԱՐԱԾՎԱԾ ԱՊԱԿՆԵՐՆ ԱՅ-
ՆՈՎԱԳՄԱԿԱՆ ԳՐԵՇՈՂՈՎՐԴԻՆ-
ՎԱԿՍՈՒՄԸ: «Գուցե իմ խոսե-
կ են, կամ ես չափազան-
ՈՒՍԱՍԱՏԱՆԻ հՆԱՐԱՎՈՒՐՈ-
Ր, բայց սա է իմ համոզ-
, ՈՒՍԱՍԱՏԱՆՅԱՆ «Եխո-
» ողիկովայանին ՏՎԱԾ
ՐԱԿԱՆԸ ՈՒՍԱՍԱՏԻ ՏՎԱԾ-
Ք ԵՐԱՎՈՐԱԿԱՐԱԲԻ ԱՐԲ

կար ու վսահ, ինչ-որ լահի ինքն էլ է հավատում իր խոսելին, եթե կան նաև հՆԱՐԱՎՈՒՐՈՎՐՈՒՆՆԵՐ, մեծ օպարակլություն է առաջանալու»:

Վյուհանդերձ, ՍԵՐԺ Սարգսյանը համոզված է, որ կարելի է խուսափել լամազմից: «Կարգավորման միակ լուծումը խաղաղ ճանա- դարին է՝ ԼՂ-ում հԱՆՐԱՎԵԼ միջո- ցով կամ 1991-ի հԱՆՐԱՎԵԼ ար- յուունների ճանաշմանը, որ անց- կացվեց ԽՄՀՄ օրենքների եւ միջազ- ային իրավունքի նորմերի համա- ծայք: Խնդիրը կարող է լուծվել մասն ինչպես նաև մասն ինչպես:

Պահանջմանը առաջ ուղարկ

Ն դերակատարության առն-
ք այստիվ հայտարարու-
թել կայատանի նախագահ
սրբայանը:
 Կայատանի նախագահի խոսով,
 են կողմէնի՝ ռազմական
սրբայունները չվերականգնե-
 տավորությունները, բայց որ
 երկու տարում խոսակցու-
 թ դատերազմի մասին դար-
 պուրական, ինչը շատ վաս է.

Նիսան փոխօքիջնան միջոցով»:

Եվ Կայատանը, եւ Ադրեզանը,
 ոս Հայաստանի նախագահի, 2007-
 ին մարդիկան սկզբունքների առա-
 ջակի առնչությամբ երկու մնորու-
 թերից հետո համաձայնեցին հելսին-
 կյան երեւ սկզբունքներով կարգա-
 վորմանը: Սակայն ժամանակի հետ
 Ադրեզանը սեփական մեկնաբա-
 նություններն է անում այդ սկզբունք-
 ների առնչությամբ, թե՝ ինքնոր-

Փոխազիջումների առնչությամբ
 Հայաստան նախագահը հայտարա-
 րել է, որ եթե հարցեն դարապահու-
 թերին որ Կայատանի բնակչությա-
 նը, ոչ ոք մի սամափեած չի ուզե-
 նա Վերաբաննել, «Բայց, նյուս կողո-
 մից, դետ է հասկանան, որ յուրա-
 քանչյուր լուծում դետ է բերի երկա-
 րատի խաղաղության: Փոխազիջում
 ներ դետ են, բայց դետ են նաև ե-
 րաշխիքներ»:

ηητιφιούινρ մեզ ոչ ով չի նվիրել: Դրան
նվաճել ենի արյան գնով, դաժանա-
գույն դաշտազմում՝ ազգուին:
Փորձություններից մենք դուրս ենի Ե-
կել, դարձ ծակառն, եւ այդ ծակա-
սը Դայոց բանակն է», ասաց նա-
խազահը՝ փաստելով, որ այսօր հա-
սարակությունը հեղարությամբ է ար-
տասանում: «Մեր ամսումն է հայկա-
կան բանակ» արտահայտություն:

Գնահատելով բանակի մարտունակությունը, նախազարդ նշեց, որ անհնար է մեր բանակի ներկա հնարավորությունները համեմատել Արցախյան ազատամարտի ժամանակների հնարավորությունների հետ: «Այսօր ունեմք որպատճեն այլ նակարակ, եւ ամենալավեալոր՝ ուզագմական աննահանջ ոփի եւ կամք: Անհնար է լատկեացանել տարածաշահան առանց հայկական բանակի, որ գրավականն է մեր խաղաղության, անվտանգության ու հաւաքառչության»:

Փետրվարի 1-ին ձյուն կտեղա, կնվազի օդի թերմասիճանը

Փետրվարի 1-ին սղասպուտ է օդի ջերմաստիճանի նվազում: Ամսի 1-ին նաեւ ձյուն կտղա, ու կլիմի ձյան ծածկույթ: Այս մասին երեւ «Ղե ֆակտ» ակումբում լրագրողների հետ հանդիդան ժամանակ ասաց Յայլետիշիդրոնեփի օդերաշիկ հիդրոոքտելուքարանության կենսոնի դեմ Զարուիի Պետրոսյանը: Փետրվարին Մարայան դաշտավայրում գիշերային ժամերին ջերմաստիճանը կնվազի: Հանրաբետության լեռնային ու նախալեռնային այն շրջաններում, որտեղ արդեն կա ձյան ծածկույթ, տեղումներից կրածրանա: Մինչեւ ձյան ծածկի առաջանալը, որը կլիմի ամսի մեջին, սկսած երեկվանից՝ հանրաբետությունում դարձյալ տեղումներ կլիմեն, սակայն թաց ձյան տեսնվ: Այսդիսի տեղումները ձյան ծածկույթ չեն առաջացնի: Առաջիկա 2 օրինին օդի ջերմաստիճանի եական փոփոխություն չի սղասպուտ, սակայն ամսի մեջի գիշերն այն կնվազի 4-5 ասիդանով. «Իսկ ամսի 1-ին ցերեկային ժամերին մայրավաղարում ջերմաստիճանը

կլինի Օ աստիճանին մուս»:
Անդրադառնալով անցյալ տարվա
եղանակին՝ Զարուիի Պետրոսյանը
նշեց. «Դեկտեմբերն ամփոփեցինք
բարձր ջերմային ֆոնով»: Տեղունաե-
րի վերաբերյալ բանախոսը նշեց.
«Եթե վերլուծենի առ այսօր տեղա-
ցած եւ սպասվելիք տեղունաերի բա-
նակը, աղա այդ բանակը կլինի նոր-
մալ»: Հս Զարուիի Պետրոսյանի՝
անցյալ ձմեռը զյուլամնեսական
առումով բարեմղաս չէր: Թեեւ
Դայթեսհիդրոմես ծառայությունն
այս տարի դարձյալ տափ ձմեռ է ար-
ձանագրել, այնուամենայնիվ այսօ-
վա դրությամբ զյուլամնեսության
համար սպառնալիք չի արձանագր-
վել: Դարցին, թե երվանդից կտափ-
ան օրերը, Զարուիի Պետրոսյանը
դատախանեց. «Հս կիմայական
սվյաների եւ օրինաչափության՝
ցածր ջերմասիճանը կուրպում է
փետրվարի կեսերից»:

Հոհակազիր ԵԽԱԽՎ-ում՝ ԼՂ-ի մասին

ԵԽԱՎԿ-ի Պատվիրակները երես հանդես են Եկեղ գրավոր հոչակագործ, որի անվանումն է «Լեռնային Ղարաբաղի Ժողովրդավարական Հայոց պատվիրակություն», այդ մասին հայտնելի է «News.am»-ում:

Այս լույսամբ է «News.am»-ը:
Փաստաթում ապօվում է, որ Ադրբեյջանը իրեն հռչակել է 1918-20 թթ. գոյություն ունեցած Ադրբեյջանի ժողովրդապարական ղետության իրավահաջորդ, իսկ Լեռնաշխան Ղարաբաղը (Արցախը) երբեք չի նեղել, այդ ղետության մասը: Միայն ժեմալականների եւ բլուսենկանների միջև ետևի ունեցած «գործարնվ» է, որ Արցախը դարձել է Սովետական Ադրբեյջանի մաս:

1991 թվականին Հարավայի Հնակառքությունը հանրախմբի միջոցով կողմ է վեճարել անկախանագույն, ինչին հետեւել են բազմաթիվ միջազգային դիսորդներ: Սակայ,

հրաժարվելով ընդունել Ղարաբաղ-
ի ժողովրդի իննորոշման իրա-
վունքը, Ադրբեյջանը սանձազերծել
է լայնամասաւար ռազմական գոր-
ծողություններ, որոնց ավարտվել
են 1994 թվականին Կնիվա հրա-
դադարի դայմանագրով։ Թեև
Ադրբեյջանը դեռևս խախտում է
հրադադարի ռեժիմը, Ղարաբաղի
ժողովուրդը շարունակում է ժո-
ղովրդավարական էլիկի կառուցե-
լու գործընթացը, դեկավարելով
միջազգային նորմերով եւ չափա-
նիչներով, ինչի կարեւոր էլեմեն-
տերից է 2006 թվականին տեղի ու-
նեցած սահմանադրական հան-
րավուն։

Հայուս։
Չաս միջազգային դիսորդներ, փորձագետներ ու լրացրողներ ընդունել են այդ հանրավեն, ինչպես նաև դրան հաջորդած նախագահական եւ խորհրդարանական, տ-

Գեղօջի Զալիշկյանի հետ մեր
այս գրուցի թեման Տելերժուկու-
թյան հայկական աստղիացիան եւ
նրա գործունեությունն են՝ որդես
առողջապահության մեր համա-
կարգում նորամուծություն, ինչդես
նաեւ՝ էլեկտրոնային առողջապա-
հության մասին նախնական ծա-
նոթացումը: Կանրային այս երկու
ծառայությունները դայմանավոր-
ված են ժամանակի տեխնոլոգիա-
կան առաջնաբացով:

Գեռողի Զալիշկյանը Տելքծ-
կության հայկական ասոցիացիա-
յի (ՏԲՀԱ) նախագահն ու համա-
հիմնադրին է՝ վիստավանակ՝ որ-

իիսադրս է, սիածածանկ որ-
դես գործող բժիշկ Երեւանի «Ա-
րաբկիր» բժշկական համալիրում,

ւան է կերակրափողի եւ ստամուխ միջու գործող փականային մեխանիզմի (որը արգելակում է ստամուսաթըվի հետարձ անցումը կերակրափող) բուլացմանը, որի առկայությամբ թթվի հաճախակի հոսքը կերակրափող՝ վնասելով այն, զանազան հիվանդությունների դաշտաւ է դառնում, իսկ սրա երկարատել ընթացքը առաջացնում է կերակրափողի մերժին շերժի կազմակիրություն, որը կարող է ստեղ-

Ծել անգամ նախարարության
վիճակ, նորասել կերակրափողի
բաղկեղի զարգացմանը:

Օտանուսակերպափողայիս
ռէֆյուլս (հետաղարձ հոսք) կոչվող
այս հիվանդությունը, ինչպես

Ժամանակակից աշխարհում տելերժուայթան լայն տարածումը դայմանավորված է նաև համբային առողջապահության մեջ գրեթե ամենուր առկա բարձրորակ մասնագետների եւ ներ մասնագիտացված բուժօգնության դաշտով, որանց՝ խոռոր խայմաներում կենացրնանալու հանգամանով։ Եվ ահա օգնության են գալիս տեղեկավական տեխնոլոգիաները, որոնց ստեղծած հաղորդակցման հնարավորությունները ծառայում են նաև առողջապահությանը։ Այսինքն օրինակ՝ Դայաստանի հեռավոր գոյտերից (կամ մեկ այլ բնակավայրից մեկ ուրիշը) հիվանդի՝ Երեւան գալը դարսադրի չէ, խոր-

Գործնականում ինչողիս՝ արդյունքներ է արձանագրել ասոցիացիայի երկանյա ընթացքը:

«Նախ եւ առաջ, ընորհիվ մեծա-
ծավալ ուստιմնասիրությունների
ասոցիացիան ստեղծեց ոլորշի
զարգացման տեսլական եւ ռազ-
մավարություն, որն օրով բազմից
հանդես եկավ թե՝ հայաստանյան
եւ թե՝ արտէկրյա տարբեր հանգու-
մարներին ու միջոցառումներին.
արդյունքում՝ այսօր արդեն մեր Երկ-
րում եւ կառավարական մարմններ-
ը, եւ նաև ազգեաները, եւ բնակչու-
թյունը անհամենա ավելի հսակ
են դասկերացնում տելերժէկու-
թյան եւ էլեկտրոնային առողջա-
դահության դերն ու կարելությու-

ՏԵՂԵՐԴԵԼԿՈՒԹՅԱՆ ԽԵՆԱՆԿԱՐՆԵՐԸ

Հայաստանում

Վարում է մեծահասակների ընդհանուր եւ լաղարոսկողիկ վիրաբուժության ծառայություն: Մասնագիտական կրթությունը բժշկական համալսարանում սահմանուց հետո, կիմիկական օրդինատուրան անցել «Արմենիա» հանրապետական բժշկական կենտրոնում եւ մի որոշ ժամանակ աշխատել այնտեղ: Թեկնածուական թեզ դաստիարելուց հետո, գրլանջքաց աշխա-

գրուցակից է ասում, տարձված է հաևկադես զարգացած Եկրներում եւ համարվում է հանրային առողջապահության առաջնային խնդիրներից մեկը։ Մասնագետներն այս եւելությօք կարում են ժամանակակից մարդու կենսակերպի, առթելատիկ հետ (նսակյաց կյանք, սինալ սննդակարգ), այն համարվում է մերկային բաղաբակրության հիվանդություններից մեկը։

Յանի Վիրաբուժության աճքինում: 2002-ից նախաղատրասական աշխատանքներ է սարել Վիրաբուժության ուսուցման կուրս անգերենով անցկացնելու ուղղությամբ՝ գործընկերոց՝ Դավիթ Սարգսյանի հետ կազմել համադատասխան ծրագիր՝ դատաստեղով դասախոսությունների շարֆ, սլայդներ, ուղեկցող տարբեր այլ նյութեր: Դրանից հետագայում հեղինակներն աճփուիլ են «Վիրաբուժական հիվանդությունների հակիրճ դասընթացներ» ժողովածուում, հրատարակել որպես ուսումնական ձեռնարկ՝ այն ժամանակվա Վիրաբուժության աճքինի վարիչ Ել Ղանրադեականական հիվանդանոցի Վիրաբուժական կլինիկայի դեկանը, դրոֆ. Ստեփան Ջովիկամիսյանի խմբագրությամբ: Վիրաբուժության առարկայի գործնական դասընթացներն անգերենով սկսվեցին 2004-ից, առասահճանցի ուսանողների համար իհարկե, որոնց մեջ մասը Ջնդիկասանցի են:

Ծրագիրն իրականացավ ճաս-
նակից-հետինակների թէ ճասնա-
գիտական դաշտասվածության ու
մոնտեցումների, թէ օսար լեզուների
իմացության ընորիկվ, որին նոյա-
սեցին մի շարֆ երկրորդ (ԱՄՆ,
Ֆրանսիա, Ավստրիա, Գերմանիա
եւ այլ) ճասնագիտական դասըն-
թացների եւ կոնֆերանսների
նրանց ճասնակցության փորձը,
արտերկի թժկական հանդեսնե-
րում մի շարֆ հոդվածների տարա-

թյունները. իհմնական գրեթումներ-
թյունը ՏԲ/ԵՍ ծրագրերի եւ ծառա-
յությունների կողորդինացումն է:

Այսպիսի ծառայության իրակա-
նացումը հնարավիր դարձավ բա-
ցարաբես ժամանակակից տեղե-
կատական տեխնոլոգիաների
ընորիկվ: Ըս էտքյան, տելեօժ-
կությունը ոչ այլ ինչ է, եթե ոչ՝ թժ-
կական նույն, մեզ ծանոթ ծառա-
յությունը (ախտորոշում, խորհրդա-
կություն, բուժման կուրս), միայն՝

ԱԱՍ Պետեղարտամենսի Fulbright ծրագրով Գեղրդի Զալիշկյանը 2009-ին մէկնեց Միացյալ Նահանգներ, Յարավային Կայի-ֆոռնիայի հաճալսարան (USC)՝ մէկանյա Վերաբարտասման եւ մասնակցելու գիտական ծրագրի: Ուսումնասիրվում էին հետկրծուկրային այրոց (ռուս. «զգժոգա») եւ հետեւանները: Տարածված մի հիվանդություն, որը, ինչպես բժշկական փորձն է վկայում, բնակչության 10-15 տոկոսի մոտ ուղեկցվում է այսուհի սրացումներով, որ բացի դեղորայքային, հաճախ նաև վիրահատական միջանություն է դահանջում: Այս երևույթը հետեւյթյան, լուսած գլուխ, գլուխ հեռավորության վրա, այսինքն՝ աշխարհագրական ամենատարբեր կետում գտնվող հիվանդի եւ բուժող բժշկի (կամ խճրերի) միջանց հետ հարաբերվելու տեխնիկայի միջոցով է կատարվում՝ արագ հնատենեալին կատ, վիդեոկամերաներ, մոնիթորներ, հաճալսարավայան ծրագրեր, որոնք աղախովում են վիդեոկոնֆերանսային գրույցների անցկացում, իսկ նաև նախնագիտական սարավորումների միջոցով (ԵԿԳ, էնդոռուկորդիա, ստոնգրաֆիա եւ այլն) ստացված դաշկերները ճիշտ ըվյալ դահին փոխանցվում են որեւէ այլ երկրու գտնվող մեկ այլ նախնագծի, որն էլ իր ախտորոշումներն ու դիսարկումներն է անում:

ହରାମାକୁଟିଯିଲ ତି ଅଖୁନ୍ତରେଣୁମ ନା
କୁରନ୍ତ ତ ଉତ୍ସାହି ଶେଷୀମ୍ ଅନ୍ତର୍ବା-
ଦେଶ ଉତ୍ତରାମାକୁର୍ରିମନ୍ତରିହ ଅଳ୍ପାମ୍ଭ-
ର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ ତି ତେବେକୁତ୍ତ ନେଇ ମାନାମାକେଶ

Կամ բուժեց միջամտությամբ:
Այսօր կա նաև բուժիչ մանհողու-

Ճառ զա մատլուշ սապուրը
լցիկայի հնարավորությունը։ Նճան
մի փորձ կատարվել է Սյու Յորֆ-Աս-
րաքուրդ հեռավորության վրա.
հաւաքաղեա լատարովսորդիկ Վիրա-
բուժության մեջ այդդիս հատուկ
մանիկուլյատորների (ոռոք սարբ-
րի) միջոցով կարող են կատարել
դահանջվող միջանմուռյուններ։
Նճան դեմքերն, իհարկե, առայժմ
բացառիկ են, բայց, ինչդես զրու-
ցակից է ասում, թերաբեւիկ բու-
ժությը լայնորեն կիրավում է։ Կա-
յասատանում, սակայն, տեկերժեկու-
թյան փորձը բավական սահմանա-

յա զոր գործ բազմապատճեամասա
փակ է, նաև սկիզբ նեավի դեմքեր՝
ոռուակի առիթներով, զարգացում
չեն ունեցել: Այսուս, Գերղի Զալ-
շիկյանը նույն է 1988-ի Մրիշակի
Երկրաշրջից տուժած բնակչու-
թյան օգնելով նրանակով Հայա-
սանի մի խանի բուժիմնարկների
հետ NASA-ի հաստատած արբանյա-
կային կատը, որի միջոցով աղե-
սյալներին Մ. Նահանջաներից բժ-
կական եւ հոգեբանական խորհ-
դասաւորումներ էին տրամադրվում:
Վերջին տարիներին այսդիսի ծա-
ռայության հնարավորությունը ունե-
ցավ նաև «Արաբկիր» բժկական
կենտրոնը՝ ընդուհիվ ժամանակի ըն-
թացում Միացյալ Նահանջաների,
եղորդական տարբեր Երկրների ա-
ռողջապահական մի շարք հիմնար-
կությունների հետ իր հաստատ
կապերի: Այս առօնակ, իհարկե, տե-
սանելի են հնարավորությունների
այն սահմանները, որ կարող է բա-
ցել Տելեբաժկության միջազգային
ասոցիացիային Հայկականի ան-
դամակցումը:

Աղ հանրային առողջապահության
զարգացման մեջ»:

Ասոցիացիան համագործակցություն է հաստատել ոլորտում գործող միջազգային հաստատությունների եւ կազմակերպությունների հետ. առաջին հերթին՝ Տելերժեկության ու Էլեկտրոնային առողջապահության միջազգային ասոցիացիայի հետ, որի կազմում ՏԲՀԱ-ը ներկայացնում է Հայաստանը: Պատճենաբեր կմիջել է գործնակերպության ղայնանազիր նաև Տելերժեկության ամերիկյան ասոցիացիայի՝ աշխարհի հնագույն, ամենամեծ եւ ամենահզոր դրդքախինալ կազմակերպության հետ: Հայաստանում ՏԲՀԱ-ի գոր-

Ծըսկերները նոյնական բազմաթիվ են, սկսած նախարարություններից ու վարչական այլ նարմիններից, մինչեւ բուժհաստառություններ, ասոցիացիաներ, SS եւ կառող օնկերություններ, գիտակրթական հաստառություններ։ Այսուեւ՝ Հայության հաճախարածի եւ ասոցիացիայի միջնորդ Վերջերս կնքված հաճագործակցության դպյանագիրն ուղղված է Հայաստանում ՏԵԼԵԳՐԱԿԱՆ ՏԱՐԵՐ՝ գործնականացնելու համար։

ԱԱՍ միջազգային Զարգացման գործակալության (USAID) ֆինանսավորմամբ ասոցիացիան անցած տարի իր առաջին գործնական ծրագիրն իրականացրեց Լոռու նարզու: Զարտենի գյուղական աճբուկատորիայում, որ սպասարկում է շուրջ 6 հազար բնակչություն և գրեթե չունի ներ նաև նախագետներ, տեղադրվեցին հատուկ սարգավորումներ, որոնց միջոցով 76 հիվանդների երեք ամիսների ընթացքում տրվեց նաև նագիտական 93 խորհրդավորություն: Նման

թյունների միության (ԻՏՃԱ) եւ «Սայմոթեֆ» ընկերության աջակցությամբ:

Ի՞նչ իիմունքներով են տրամադրվում տելեբժշկության ծառայությունները: Իմ այս հարցին բժիշկը հարցու է լատասիսանում՝ անվճար՝ և մեր երկրում բժշկությունը, թե՞ զարովի եւ շարունակում. «Անվճար բժշկություն գոյություն չունի ամբողջ աշխարհում, որպեսի են բժշկությունը կատված է ուսուրսների ծախսման հետ՝ դեղորայք, սարքավորումներ, նաև անգետի ժամանակ, ի դեռ՝ այս վեցինն ամբողջ աշխարհում՝ ամենաթանկ գնահատվողը: Բայց հարցն այսդիսին է՝ ո՞վ է զարում ծառայության դիմաց, անվճար բուժօռայությունը փաստուն դեստրակերն է: Սակայն, ի վեցը, ինչի՞ հաւաքին է զարում դեստրյունը: Իհարկե, նաև հարկերից: Սա առաջին սարբերակն է զարման:

Երկորդ տարբերակը աղափառվագրական թժեկությունն է, որը իրականում կարելի է ասել ամենախաղաքակիր մողելն է վճարնան եւ երրորդ՝ մասնավոր վճարունն է, նաեւ՝ բարեգործության ծանադարից կա: Բարեգործությունը, սակայն, կարող է արավելագույնը 5-10% կազմել եւ, բնականարար, ամբողջ բնակչության վրա տարածվել չի կարող: Ինչու որևէ այլ թժեկական ծառայություն, տեղերժեկության մեջ նույնական կիրառվում է այս Յ մողելը՝ ֆինանսավորման այդ Յ աղբյուրներ»:

Տելերժւկության հայկական ասոցիացիայի գործունեությունն ուղղված է Հայաստանում այս ծառայությունների ինստենսիվ զարգացմանը, ոլորտում համաշխարհային առաջնարդացմանը մասնակցությանը: Նախորդ տարիների համեմատությամբ առաջնարդացումն ակնհայտ է, սա նաև՝ ծրագրի հասնելու դեմքական ուսուառության առումով. ՀՀ կառավարության կողմանց ննատենի հետարրությունն ևա:

Ինչ Վերաբերում է Էլեկտրոնային առողջապահությանը, աղա սա անխուսափելի զարգացումներն են ժամանակակից կյանքի տեխնոլոգիացման: Առողջապահության թվայնացումը գրեթե այն նույն սկզբունքով կիրականանա, ինչ-որևէ օրինակ, բանկային հաճակարգը: Այսինքն՝ յուրաքանչյուր անձի հիվանդության դատարկությունը եւ դրան առնչվող տվյալների բազան կտեղափոխվի վիրտուալ տարած, կգրեթե չիմապնուված էլեկտրոնային փառքությունների մեջամիջնորդ:

Հումարի 26: «Մսոկվա» կինոթատրոն: «Կարմիր դահլիճ»: Երեխացող ձմեռային օր: Բերնակ դաստարք երկար իր վրա է դահում ազդագիր՝ «Մշակույթի նախարարությունը հրավիրում է Վիգեն Զալդրանյանի հոբեյանական երեխոյին»:

Ծննդյան 55-րդ տարեթարձ եւ ստեղծագործական կամ կամքի 35 տարիներ: Ստեղծագործական ուժիցի ծաղկման հաստին շրջամ: Բժմին կանոնավոր տեղապորված նորակայները երաժշտության են սղասում. Երուարդ Թոփչյանն է «Արենա» նվազախմբի հետ: Զոլորնթաց էկրանի դասեւրը Գիտիկուն է: Զալյդրանյանի ֆիլմերից դրվագները Եղիվարդ Միրզոյանի ստեղծագործության ուղեկցությամբ լավ են դիմում: Հոբելյանական օրվա հանդիսավարը Հայաստանի դետական ֆիլիարմոնիկ նվազախմբի գեղարվեստական հենկավար եւ գիշավոր դիրիժոր Երուարդ Թոփչյանն է: Փոքրիկ անսպորտ է:

անցնում ճարդիկ, ավելի ծիծ՝ դիմակները նրանց-բռնապեսների, կեղծարանների, ռավաճանների, դահիճների, հացկատակների, խամաճիկների, մոլորայ ամբոխի: Որդես դարձ փշածաղիկ վեր է քաշքանում մարդկային ողբերգությունը, խորակվում են իդեալներ ու սերեր, եղջրում է խոսքը, ծնվում են չափիկները, խոր հոսանքությունը: Թատեայնացված ժամանակներ հիւր են հաջորդում ծաղրածուն ծիծաղությ է աշխարհի վրա, զանգեռա ահապանգում: Ֆիլմի համապատեր միացնող սրբադաշտության աղբյուրն է՝ *Streetcar Named Desire*: Ու զգլում է դիտողի ենթագիտակցության մեջ հոգեվան անկան եւ անորոշության ընթացքի մետաֆորը, զուշաշկապնդ լեր ճանապարհո: Երկինն ի կախ՝ արցունիք ու ծիծաղ զանգակատան թիթերի մեջ լցվող: Կույր ամբոխի շեկ ճանապարհին ճարշիրուացվող անհարը հաւերժացող խաչյան է՝ խավության նոխազը,

Ճական ճանադարիք մտի: Զայդրանյան, անխոս, մասսայական ժեստավաների վարդես է, սակայն այս ֆիլմում գրնե ինձ համար, ամենատղափրիշը աճայի բռության, այսուես ասած անաղատային տարածության հազեցվածությունն է, նրա ստորջած դասկերի գունագեղությունը: Ես չեմ հիշում կանաչի մի դրվագ, մի ֆոն, այսինքն՝ կանաչած բռություն, որով «զարդարված» են լինում ֆիլմեր տպվարաւ. այս առողջով նա անձագագումն է հասցնում միջոցները, քայլ արդյուններ՝ այսպիսի ազդեցիկ դասկերներ: Մետաքորային մատողություն, գերանյաշական հայաց, բանաստեղծական մերաշխարհ ու դիեմիկ-մելոդիկ զգացողություն, ահա սրան են դայնանավորում ֆիլմի գեղագիտությունը: Դասկախոս դժվար է մոռանալ ֆիլմի մի բանի դրվագ-դասկերներ. ահա քայլ տարածության մեջ սլացող ճերմակ նժոյգը, քայլ միշտաքանի երկնաֆոնին ծովույ

Դաշնամուրի Եկրողական ծրագիրը Հայաստանում

Դաշնամուրի Եվրոպական մրցույթի մշակութային համակակիր կութային փոխանակումների տօքանակներում, այս օրերին Դաշնամուրի Եվրոպական մրցույթի նախագահ եւ Եվրոմիության դաշնամուրի Եվրոպական ծրագրի համակարգող Պ. Իվ. Որբերի ղեկավարած դատիրակությունը կայցելի Հայաստան՝ Երկիր մշակութային եւ մասնակուրացես դաշնամուրային հասակականության հետ սեր կատեր հասատելու նախակով։ Նախամարտասալական աշխատանքներ կձեռնարկվեն համեմգներ, փոխանակումներ եւ մայիս ամսին վարդեսության դասընթացներ կազմակերտելու ուղղությամբ, որը կվարի Դաշնամուրի Եվրոպական մրցույթի գեղարվեսական և նորեն, ֆրանսիացի դաշնակահարուիհ՝ Դանիել Լավալը։

Ֆրանսիացի դաշնակահար Ժյուլիեն Ֆորը, որն արդեն մասնակցել է «Եվրոպական Երեսարթիներ» համերգներին Քիչինեւում (Սոլոդովա), Երև համերգով հանդես եկան Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպանատանը, կատարելով Լիսիք, Ծողենի և Ռավելի ստեղծագործությունները: Համերգին մասնակցում էին նաև Երևանի կոնսերվատորիայի Երեսանակահարներ՝ Իզգաբելլա Մարությանը, Արտավազդ Համբարյանը եւ Աշխեն Գրիգորյանը:

Դաշնամուրի Եվրոպական ծրագիրը թույլ կտա Երկու հայ դաշնակահարների վերադարձամբ դասընթաց անցնել Ֆրանսիայում (Եվրամիության ֆինանսավորմանք) և մասնակցել Դաշնամուրի Եվրոպական մրցույթին, որը կկայանա ս.թ. հոկտեմբեր 15-30-ը:

Հայ գրականությունը
եւ Երաժշտությունը
Ալոմիերով

A black and white close-up portrait of Dennis Lehane. He has dark, wavy hair and a beard. He is looking slightly to his right with a serious expression.

անմեղ արյունը: Սա մարդու ընթած ձանալիքական է՝ տասակալաց ու դժվի, որովհետեւ մոռացել է Աստծո ձանալարից: Վիզեն Զալբրուխանի հերոսը՝ աշխարհի մարդն է, որի կերպար սակայն իր հայրենիքից է սկսվում ու վերադառնում, ու աղոթ առ Աստված նա հայերն է մընծում: Նրա ազգային մկարագիրն էլ այդ դիմին է, իսկ իմբասիոն ու ֆիզիկ հերոսի Արարաց Ծովակես, ուստի մասմանիչ մոգական ժողովուն:

Ամենազարմանալին ֆիլմի արտահյաջականությունն է՝ ռեժիսորի նախաձեռքական կերպով փիլիսոփայական նախումների ու հոգեցուր որոնումների այսպիսի հարուս նյութի՝ կինոյի լեզվով հաղորդելու նրա հմենափառ սաղմանը: Գեներիկ է Վահեն Զալբրունյանի դասկերային լեզուն, եւ եթե աշխարհը այդքան գեղեցկորեն տևանող հանճարեղ Փարազանվը ամենասուլուկական իր կարող է դարձնել ամեն-

անգետեցիկը՝ նողական մի հաևությամբ, ա-
րդա Վիզեն Զալրանյանը զարմանալի գեղիկ
է տեսնում է շարժ կյանքի, նրա ֆիլմում
սահմանի ոչինչ չկա, նրա կինոն ներխաղական
խնդիրների առ հարուստ հետաքանակությունը

խաշաղասկերը՝ մարտիրոսացվողի թույլ մրցունջով՝ աղոթքի, ջրերի բաց կաղուստում ծփացող կանանց թաց կրծերը սպասող ու..... լրությունը մագաղաքի՝ մերթընդմերը «երեացող»... ու անհետացող:

Ծննյան 55-րդ տարեամարտը Վիգեն Չալյառացյանի արվեստային ճանապարհի մի հանգրվան է հորեւյանական՝ արժանի զնահարաբեկի ու մշանակների: Այդ օրը մինչ այդ եղած հարստացավ ՀՀ մշակույթի եւ Սփյուռքի նախարարությունների Ուկե մերավներով, «Ուկե ծիրան» կինոփառատոնի «Հատուկ մշանակով», բարձր դրդիքային ավարտության համար, Բնության եւ հասարակության մասին գիտությունների եվրոպական ակադեմիայի «Ֆրիդրիխ Շիլլերի» անվան եւ Հայաստանի ազգային կինոկենտրոնի մշանակներով:

Բարեմաթյաններ եւ ոսկերձներ՝ Ամենայն հայոց հայրապետից, Արքայան հայրապետական թեմի առաջնորդից, Թատրոնի և կինոյի ղետական ինստիտուտի ռեկտորից, ընծաներ, ծառիկներ:

Ընթարքականների անակնալը, սակայն, ԴՆ ուժիկանացեմ Այլի Սարգսյանը ճատկուցեց: Հանդիսության խոսաբյին ճասար ավարտել եւ արդեն Երածուականն էր սկսվում, երբ համացառ բեմ բարձրացավ նա ու հանդապարանից եղույթ ունեցավ, տղավորիչը խոսի ինքնարուին ու անկեղծ լինելն էր եւ գմահասական վեճաբերմունք հայ ճշակութի եւ նրա կրողների համեմությունը: Խնչղես իմբն ասաց, եթե հրեցանին ընթարքուում են գիտնականը, արվասագեցը, հոգետուականը, ինչո՞ւ դա չափ ուժիկանացեցը. ուժիկանն էլ ունի իր հռօտու և մասնաւուածակին:

Տաղանդաւաս բեմադրիչը օրայլ էր հրանուական խոսի մեջ, ուղղված բոլորին՝ իր դերասաններին անսպահ, գործընկերներին, համախնդիրներին, հովանավուներին (Եւ որքան էլ այդ օրը անուններ չհնչեցնելու իր մատրությանը, այդուամենամիվ, Շափ Յիշլյանն առանձնացավ դարձյալ)՝ իհարկե, իր հանդիսականին, նուրիմներին, իր «անփխարհնելի դրոյցուեր» Սահականու և Սահակյանին։ Խոսովանությունը նույնութեա անկեղծ էր՝ շարունակել զնալ սեփական ճանապարհով՝ իմբանամերձ արվեստի նվիրումի մեջ, ստործագործել խոյի թելադրանով եւ երեխ մասնաւորում։

ПЕЧАТЬ ОНОШАК-

Գլորենս Ավագյանի արկածները անկախ յրազրության ասպարեզում

«Անկախ լրագրողի արկածները»
թեմայով Մանհեթենի «Նյու Յորք
հանրային գրադարանում» հանդես
է եկել ձանաչված լրագրուուիի
Ֆլիտենս Ավայանը, որը հետարք-
րական ճանապարհութեան է դասնել իր
փորձառությունից այդ ասպարե-
նում»:

Կենտրան ֆուոլրագրող Հարի Յունակյանի հաղորդագրությունից էտիւմանում են, որ Ավագյանը դեռևս բաղադրականության գծով մագիստրոսի «Ֆամ» ասինան սահմանու համար ավելիության գրել է ամերիկացի սենատորների եւ լինզաւականների ելույթների տեսքությունը ու դրա պատճենը, որը ամերիկացի սենատորների եւ լինզաւականների պատճենը է Կիրովի հարցին, նրան Կիրովը է հրավիրել այդ ժամանակվանիսագին Մակարին սրբազնը: Այնտեղ 6 ժաքարտ հյուրընկավելու օրերին նա նախագահի հետ հարաց-

րոյց է անցկացրել, նրա հետ բաժանագրել Տրոյոս լեռնազանգվածը, այցելել կղզու թուրքական գրավականությունիսային մասը, եւ Ներկա գտնվել Լառնակայի օդանավակայանում տեղի ունեցած օդահենության դաշտահարին, որի մասին առաջինը նկան է տեղեկություններ հաղորդել Սյուլ Յորի «WPIX-TV» հեռուստատեսային 11-րդ ալիքին: Յեռախոսապահն ազանգը իր վրա 50 դրամ էր նստել, այս հետազոյն մնկերությունը նշանամենը 25 դրամ էր գնածել մարման: Բայց անմի ու առաջին աշխատավարձն էր, ես բարձր գնացաւեցի հայուսների համար:

Դանուն էլ սկսվել է իր կարիքան
որդես լրացրող՝ ԱՍԿ-ի գրաւենյա-
պում է հավատարմագրվել, որտեղ ա-
չաշին հարցարուցը անցկացրել
Եռութիւնի Վարչակետ Բյուլենը
Ենթափակ է:

Եղել Ինդիրա Գանդիին, Էղուարդ Շեւարդնաձեն, Գարեգին Ա կաթողիկոս և Շերպանց վարչությունը:

կոսը եւ Տիրան արք. Ներսոյանը:
Սպիտան տանը՝ մաճովի ասովի
սի ժամանակ նա նախագահ Բիշ
Ջինթրնին հարց է ուղղել զարարա
դյան հականարտության վերաբե
րյալ, որին նախագահը խուսափել
դաշավանել: Նա նաև ամրու
դարձել է ԱՍԿ-ում Արդեօքնին նա
խազան Նեյրա Ավելին իր սկզբ
ծանրակշռ հարցելին, որն իտա
գայում դաշտան են դարձել, որ սա
նա անսուրագիր գրավոր սղանա
լիներ եւ անհայտ հետախոսազան
գեր: Խոսել է Հայաստանում 1988-ի
տեղի ունեցած երկրաշարժի օրը հի
ժամանակավոր «կալվանի» մասին
«Գորբաչովը այցելելու եր ԱՍԿ-ի
գրասենյակը, եւ աներիկացի դաշ
տոնական այթեր վախենում էին, ո
ես այս մասին ամենին հարգել Ասա

նրան», ասել է նա: Բայց, այդուհանդեռ, նա հանդարասահի նամուկի ասովիս է կազմակերպում, որը մեծ ուսադրության է արժանանում գլխավոր դարբերականների կողմից: Ի դեմք, Քայոց ցեղասպանության վերաբերյալ իր հոդվածներով նա աշխատավացել է «Սյու Յոր թայճսին», «Բոստոն գլորիին», «Սան Ֆրանչիսկո ֆրնիկլիին», «Լոս Անջելես էզզամինորիին», «Թրիսչոն սայնս մոնթրոնիին» եւ եվրոպական ու կանադական մի շարք այլ դարձբականներին: Նրանց հարցարույցներ են վերցրել «Ամերիկայի ձայն» ռադիոհակայանը, «Ալ Զազիրա» հեռուստակայանը: Իսկ իր հարցարույցներից ամենահիշարժաններն է համարել Ազնավուրի հետ անցկացվածները (6 ամգամ): «Նրա հետ չափազանց հաճելի էր գրուցել», խոսվածներ է Ավագանուն:

